



ČASOPIS O ŽIVLJENJU V DOMU
LETNIK 10
FEBRUAR - 2019

LE ENO JE POTREBNO

Kaj se zgodi z dušo in duhom po smrti



Kaj se zgodi z dušo in duhom po smrti? (Que deviennent l'âme et l'esprit après la mort?)

Kakšna je razlika med dušo in duhom? Kateri izmed njiju umre in kateri ostane živ? Je vest duša ali duh?

Kaj postanemo po smrti, je velika skrivnost. Sama beseda, ki predlaga idejo časovne kontinuitete, ni primerna za opisovanje večnosti (četudi večnost vendarle ni čas, če smem pripomniti). Tako duša kot duh v slovenščini nimata istega pomena kot v

hebrejščini. Za zahodnega človeka velja očiten grški dualizem. Slednji govori o človeku, ki naj bi bil sestavljen iz duše in telesa. Po smrti telo pokopljejo, dušo pa sprejme Bog. Človek Svetega pisma ne govori tako, ker tega dualizma ne pozna. Zato se malce sprehodimo po besedah Svetega pisma. Je to preveč zapleteno? Upam, da ne.

Bogata in kompleksna etimologija

Beseda ruah (veter, dih, duh) je hebrejska beseda z zelo bogatim in kompleksnim pomenom. Najprej označuje veter, enega izmed elementov narave, nevihtni veter ali lahen piš, ki »veje, koder hoče, njegov glas slišiš, pa ne veš, od kod prihaja in kam gre« (Jn 3,8). Ko govori o človeku, beseda označuje dih, dihanje, življenjsko moč in energijo. V pripovedi o stvarjenju je Božji dih (njegov Duh) življenjska vez med Bogom in človekom. Ob novem stvarjenju, o katerem govori Ezekijel, bo navzoč: »Svojega duha denem v vašo notranjost« (Ezk 36,27).

Hebrejska beseda néfeš (ki jo pogosto prevajajo z duša) je lahko tudi napačno razumljena, saj ima več pomenov: duša, živo bitje, življenje, želja, odnos do samega sebe ... Označuje človeka kot celoto in lahko nadomesti osebni zaimsek. Psalmist na primer pravi: »Mojo dušo žeja po Bogu,« (Ps 42,3) in s tem izraža željo vsega njegovega bitja. Lahko bi

prevedli: »Žejen sem Boga.« Številni prevodi Svetega pisma so sistematično prevajali besedo néfeš (in grško psychè) kot duša.

Bog sprejema življenje, dušo in duha.

Vse otroštvo sem poslušal navajanje evangelijskega odlomka v prevodu: »Kaj namreč človeku pomaga, če si ves svet pridobi, svojo dušo pa pogubi? Ali kaj bo človek dal v zameno za svojo dušo?« Boljši prevod je: »Kajti kaj koristi človeku, če si ves svet pridobi, svoje življenje pa zapravi? Ali kaj bo dal človek v zameno za svoje življenje?« Podobno velik bi bil evangelijski paradoks: »Kdor namreč hoče rešiti svoje življenje, ga bo izgubil; kdor pa izgubi svoje življenje zaradi mene, ga bo našel« (Mt 16,25), če bi besedo psychè prevedli z duša. Ko Jezus pravi, da je prišel, da bi dal »svoje življenje v odkupnino za mnoge« (Mt 20,28), razumemo, da je prišel, da bi dal v odkupnino samega sebe in ne svoje duše.

Po tem daljšem uvodu se vrnimo k vprašanju, kaj se bo zgodilo po smrti. Za vodilo si lahko vzamemo Jezusove besede, izrečene na križu: »Oče, v tvoje roke izročam svojega duha« (Lk 23,46). Tako kot daje svoje življenje, néfeš (po smrti na križu za nas in naše odrešenje), izroča svojega duha, ruah, v roke Očeta, v zapuščenosti, zaupanju in upanju. Tako kot smo v celoti svoje zemeljsko življenje zaupali dobremu Bogu in smo okusili, kako je bil dober z nami, tako tudi v smrti usmiljenemu in ljubezni polnemu Očetu zaupamo našo dušo in duha. Bog bo z nami dober.

Vir: Croire.com: <http://www.croire.com/Definitions/Mots-de-la-foi/Ame/Que-deviennent-l-ame-et-l-esprit-apres-la-mort>

Amicus Dei

SVETNIKI – BOŽJI PRIJATELJI

Sveti Blaž

† 316, škof in mučenec, goduje 3. februarja

V hudih stiskah poznega srednjega veka, ko so razsajale razne kužne bolezni, se je začelo širiti češčenje 'štirinajstih zavetnikov v sili', 14 svetnikov, ki so jih častili za posebne potrebe in jih tudi upodabljali. Med nje spada tudi današnji godovnjak sv. Blaž, zavetnik zoper bolezni grla in vratu, ker je po legendi ozdravil materi sina edinca, ki je bil požrl



ribjo kost. Zaradi te prigode pa tudi zaradi bližine svečnice Cerkev na današnji dan vernikom podeljuje poseben 'blagoslov sv. Blaža'. Duhovnik vzame dve sveči, zvezani v obliki križa, ju približa grlu vsakega, kdor želi prejeti Blažev blagoslov, in pri tem moli: »Na prošnjo svetega Blaža, škofa in mučenca, naj te Bog varuje boleznih grla in vsakega drugega zla. V imenu Očeta in Sina in Svetega Duha.« Vsak odgovori: »Amen.« Blagoslov sv. Blaža spada med zakramentale, sveta znamenja, ki »nekako

posnemajo zakramente ter označujejo predvsem duhovne učinke, katere zaradi priprošnje Cerkve tudi prejemamo.«

Legenda, ki se opira na zgodovinsko jedro, ve povedati, da je bil sveti Blaž najprej zdravnik, potem pa škof v Sebasti v Armeniji. Ko je začel cesar Licinij, nasprotnik Konstantina Velikega, preganjati kristjane, se je umaknil v samotno votlino v nepristopnih gozdovih in divje zveri so mu, kot pripoveduje legenda, postale prijateljice. Licinijevi ljudje so ga nekoč, ko so prišli v te gozdove loviti, odkrili in ga odvedli v mesto. Ko so ga peljali pred sodnika, je storil zgoraj omenjeni čudež: z molitvijo je ozdravil dečka in ga vrnil njegovi materi, sam pa šel v trpljenje in mučeniško smrt. Rablji so ga neusmiljeno prebičali, ga trgali z železnimi kavljji; naposled ga je dal sodnik obglaviti. To se je zgodilo najbrž leta 316.

Njegovo češčenje se je hitro širilo. Mesto Dubrovnik, ki je bilo nekoč pomorska republika, si ga je že davno, najbrž v desetem ali vsaj dvanajstem stoletju, izbralo za svojega posebnega zavetnika in dan sv. Vlahe, kakor našemu svetniku pravijo Dalmatinci, je za Dubrovčane velik praznik.

Sveti Blaž je mogočen priprošnjik ne samo za boleznih grla in vratu, k njemu se zatekajo tudi živinorejci zaradi legende, da so svetnika ljubile tudi divje živali. V zvezi z njegovim godom so bili nekdanj med kmečkimi ljudmi pri nas razni običaji.

Pripravila Marica

Molitve nekoč

V literarni kotiček smo dodali še stare molitve, ki ste se jih naučili od staršev, starih staršev, sorodnikov ... pa jih še nismo slišali ali pa so pozabljene. Zapišite jih in pošljite, z veseljem jih bomo objavili. Pripišite tudi, kdaj in kdo vas je molitev naučil.

GAZELE - 6

Al bo kal pognalo seme, kdor ga seje, sam ne ve;
kdor sadi drevo, al bóde zréd'lo veje, sam ne ve.
Se pod stropam néba trudi let' in dan nomad;
al pa konec leta bóde kaj prireje, sam ne ve.
In kupec po sveti hodi, al pa kaj dobička bo,
za blago kadar gotove dnarje šteje, sam ne ve.
In vojšak, ki ga trobenta vabi med kanonov grom,
kaj plačilo bo vročine, ran in žeje, sam ne ve.
Lej! tak pevec teh gazelic, al jih bereš tí, al ne,
al pri njih srce ledeno se ogreje, sam ne ve.
In al veš, de tí ga vnemaš, tí mu pevski ogenj daš,
al se smel bo razodeti saj pozneje, sam ne ve.



France Prešeren

Sestri Tadeji

Konec tedna smo izvedeli, da se sestra Tadeja poslavlja od DMM. Bog povrni za vse prečute noči ob bolnikih, sočutne besede in molitve. Slovo je težko, nekaj nam bo pa le ostalo: v vsakem časopisu so Tadejine pesmi. Tako v januarski številki najdemo: »Brez srca ne morem ljubiti.« Vsebina je sledeča: »Če se odrečem svojim občutkom, če prodam svoje srce za ljubi mir ... Kako naj potem LJUBIM?!« Vse lepo na novem delovnem mestu in hvala za vse!



Stanovalka Doma

Dodali smo nekaj novega. Zaposleni se nam bodo predstavili s svojimi življenjskimi zgodbami, ki so jih pripravljeni deliti z nami. Hvala vam.

Tamara Čaušević

Rodila se je 12. 12. 1996 v Beogradu. Mlado, dobrovoljno dekletce, ki vsako leto z velikim navdušenjem pričakuje svoj rojstni dan in decembrske praznike. Vendar pa ima Tamara kljub svoji mladosti in navidezni lahkotnosti za seboj življenjsko zgodbo, polno preizkušenj. Preizkušnje pa niso pustile le bolečih spominov, ampak so prinesle tudi veliko izkušenj in pomembnih naukov za življenje.

Mami Slovenki in očetu Srbu zakon ni uspel. Nekajmesečna Tamara je tako skupaj z mamico ostala sama v Sloveniji, oče se je vrnil v Srbijo. Čeprav je situacija razdrte družine težka, je Tamara na račun ločitve staršev že v otroštvu zelo veliko potovala. Oče se je zaradi službe veliko selil in Tamara ga je obiskovala v Srbiji, Grčiji in Italiji, kjer je imel poslovne partnerje. Stara starša sta stanovala v Nemčiji in tudi pri njima je preživela veliko časa. Obožuje potovanja, še posebej z letalom, saj »leti« že od malih nog. Videla je že veliko sveta, želja pa še vedno ostaja: obisk New Yorka v božičnem času.

Osnovno šolo je obiskovala najprej v Izoli in nato v Cerknici, kjer je do nedavnega stanovala skupaj z mamo, očimom (»ki je zlat«) ter polbratoma Davidom in Janom. Pred dvema letoma so se preselili v hišo v Ivanjem selu, saj je stanovanje za povečano družino postalo premajhno. Otroci, sploh tisti, ki že govorijo, so ji v veliko veselje. Najsrečnejša je, ko se ukvarja z bratcema in z otroki iz njene širše družine. Zelo rada je obiskovala tudi praktični pouk v porodnišnici. Pravi, da ko je z otroki, pozabi na vse probleme.

Po osnovni šoli se je Tamara znašla v dilemi, saj ni vedela, za kaj naj se odloči, in tako je pristala na gimnaziji. Gimnazija ji je bila sicer všeč, a se je na žalost zataknilo pri matematiki. Po nasvetu svetovalne delavke je poslala prošnjo na srednjo zdravstveno šolo v Postojno in Ljubljano

ter srednjo vzgojiteljsko šolo. Sprejeta je bila na vse tri in odločila se je za vpis na najbližjo: srednjo zdravstveno šolo v Postojni. A ni šlo brez zapletov: obljubljeno prosto mesto za program tehnika zdravstvene nege se ni sprostilo in tako je bila primorana nadaljevati šolanje na triletnem programu za bolničarja negovalca. Takoj po opravljenem šolanju za bolničarko je začela z nadaljevalnim programom izobraževanja. Letos jo do meseca maja čaka še 8 izpitov in seveda matura, da bo postala tehnika zdravstvene nege. A tudi tukaj se ne bo ustavila, postati si želi dietetičarka ali pa defektologinja.

Ves čas med šolanjem pa Tamara ne počiva, ampak dela. Službeno pot je začela v DEOS Cerknica z opravljanjem pripravništva za bolničarko negovalko, tam je bila tudi na praksi med šolanjem. Ko je končala pripravništvo, je bila doma, iskala službo in delala izpit za avto. Prošnjo za delo je poslala tudi v Dom Marije in Marte in postala naša sodelavka. Tamarin prosti čas je trenutno okupiran z učenjem in predavanji. Ko je še živela v Izoli, je 10 let trenirala roket, v mlajših letih je zbirala prtičke, še vedno zelo rada plava in preživlja čas z družino. V veliko veselje so ji tudi knjige, pove da »jih je na gimnaziji prebrala za celo življenje«, uživa tudi v gledanju filmov. Glede tematike pove, da so ji vseč romantične drame in romantične komedije. Grozljivke gleda le, kadar je res žalostna, saj z njihovo pomočjo »zamenja žalost za strah«. Glasbo posluša bolj kot kuliso, »nekaj za zraven«, je pa kot najstnica »bila obsedena« s poslušanjem Lady Gaga in Justina Biebera. Tamari so v veliko veselje tudi živali. Za 18. rojstni dan je za darilo dobila francoskega buldoga Fina, ki pa ji ga je lansko leto nekdo zastrupil, kar jo je zelo potrl.

Tamara ne mara preživljati časa samo doma in »ležati pri telefonu«. Res ji je žal, da zaradi šole nima več prostega časa, saj je zelo aktivna v cerkniškem pustnem društvu. Ko se je iz Izole preselila v Cerknico, je že kot osnovnošolka z velikim občudovanjem opazovala ogromne pustne figure. Pridružila se je delavnici priprave mask in pomagala pri barvanju zmaja in žabe. Pravi, da je takrat postala »obsedena« s pustnim

festivalom. Starejši člani društva so opazili njeno navdušenje in tako se je Tamara pet let zapored v pustnem času prelevila v »malo čarovnico Uršulo«. Ker je bila zelo zagrizena članica društva in ena redkih oseb, ki v pripravah na karneval ni uživala alkohola, je postala organizatorka pustnega društva. Zadolžena je za organizacijo vseh otroških maškarad. Tudi to leto že potekajo sestanki za otroške maškarade in glavni pustni karneval, ki bo na pustno nedeljo (ob 12.32 po butalskem času). Ob tej priložnosti smo vsi »lepo vabljeni na karneval in pustne krofe v Cerknico.«



Kar se kuhinje tiče, Tamara zelo rada peče in pripravlja sladice. Posebej pa poudari, da ne mara sladice, za pripravo katerih je potrebno veliko časa: »Rada delam sladice, ki jih lahko takoj poješ.« Na splošno ji je hrana v veselje, še posebej pa čokolada in sir. Mesa ne uživa že od malih nog. Ni ji všeč okus in tudi etika do živali je eden od razlogov, zakaj se mesu izogiba. Vse to je njeni mami povzročilo precej skrbi, a Tamara vztraja pri svoji odločitvi. »Pri hrani bi morala še bolj paziti,« še doda, »ker imam veliko težav z želodcem.« Če se pregreši pri hrani, pa je Tamara strogo proti uživanju alkohola in kajenju. Pove, da »bi prepovedala alkohol in cigarete.«

Strahovi, s katerimi se srečuje, so Tamari v izziv. Zelo se boji višine, a kljub temu rada preizkuša, kje so njene meje (v smehu doda, da je to trenutno 1,5 m). Prav tako se boji toboganov, saj je imela zelo slabo izkušnjo na enem od kopališč. Še posebej velik izziv pa je vožnja po avtocesti. Kmalu po opravljenem izpitu je imela prometno nesrečo in zato se boji vožnje pri veliki hitrosti. Tako tudi ne sanja o luksuznih avtomobilih, ampak si želi varen, visok avto, da lahko »vse vidi«, še posebej otroke, ki hodijo po cesti.

Za prihodnost si Tamara želi, da bi živela s trenutnim fantom (njega bi tudi vzela s seboj na samotni otok) in bi imela svojo hišo. Želi si končati fakulteto; želi, da bi bili vsi člani njene družine zdravi in med seboj prijatelji. »Ko bom stara, si pa želim, da bi bila čim bolj samostojna in čim manj sitna,« še doda.

V življenju sprejememo včasih tudi napačne odločitve. Tamara pove, da obžaluje, da se ni vpisala na vzgojiteljsko šolo. Tudi ljubosumje in »drama« okoli rojstva njenega prvega polbrata ji nista v ponos in če bi se lahko vrnila v preteklost, bi takratno obnašanje vsekakor spremenila. Obžaluje tudi, da ni poslušala vseh maminih nasvetov in da ni znala izbirati prijateljev. »Občutek imam, da sem se zaradi vseh življenjskih situacij spremenila in zato zelo spoštujem mamico in očima,« še doda. S tem povezan je tudi Tamarin nasvet za konec: »Ni dobro biti trmast,« in pa »vsaj trikrat premisli, preden kaj rečeš!«

Zapisala Tjaša Gracar

SPOMINSKE DROBTINICE

BOŽIČNICA JE ZA NAMI

V decembru smo tako kot vsako leto organizirali tradicionalno božičnico v Jožefovi dvorani. Otroci so se mesec in pol pripravljali na nastop za starše. In zgodilo se je – 20. 12. ob 17. uri smo povabili vse starše, stare starše in druge, ki si želijo ogledati nastop naših otrok. Otroci so se pred popoldanskim nastopom predstavili že starostnikom v dopoldanskem času. Letošnjo božičnico smo pripravili na malce drugačen način, saj tokrat ni bila v ospredju dramatizacija določene pravljice, ki so jo običajno predstavili najstarejši otroci našega vrtca. Že v oktobru smo se namreč dogovorili, da bomo tokrat pripravili »koncert«. Otroci so v oktobru prisluhnili priliki o Dobrem pastirju, na to temo ustvarjali (v garderobi smo likovna dela tudi razstavili) in se



naučili pesmice, ki govorijo o pastirju. Koncert smo popestrili z različnimi instrumenti, na katere smo igrale vzgojiteljice. Na odru so se tako predstavili otroci Modre, Mavrične in Zelene sobe.

Koncert je odlično uspel. Od staršev smo dobili pohvale, kar je znak, da smo dobro izpeljali, kar smo si zadali 😊. Po božičnem nastopu je sledila čajanka za starše in sproščeno druženje.

December se je zaključil in vstopili smo v novo leto. Otroci so se v januarju najbolj razveselili snega in iger na snegu. Uživali so v kidanju



snega, postavljanju snežaka ... Z velikim zanimanjem pa so tudi spremljali nastop igrice o Miški, ki so si ga ogledali v januarju v dopoldanskem času. Še veliko zanimivega nas čaka v naslednjih mesecih, zato pišemo drugič dalje ...

Mojca Demšar, vzgojiteljica

SREČANJE KOFETKARJEV

Srečanje kofetkarjev v petek, 4. januarja 2019 ob 13. uri, prvič po novem letu. Zakrita oseba je zavajala s pokrivalom na glavi – na vrhu je bilo ravno. Uganjevali smo poklic. V začetku smo imeli na voljo:

- lestev za ometavanje.
- železno omelo s ščetko na koncu
- malo leseno omelo s ščetinami
- šope ključev za odpiranje raznih vratc dimnikov
- klobuk je dvojen oz. v sredi je prostor za denar
- čepico za delo ...



Klobuk je bil okrašen s štiriperesno deteljico, pikapolonico, rdečim trakcem.

Naši predniki so stanovali še v lesenih hišah, pokritih s slamo. Tedaj so pogosteje čistili peči.

Z lestvijo se je dimnikar povzpel na streho in ometal saje z vrha navzdol. Včasih sta hodila čistit dva: drugi je nekako lovil saje, da so manj umazali tla v kuhinji. Vajenec se je ob mojstru izučil za ta poklic. Ob deževnem vremenu so se na tleh še bolj poznale stopinje – saje. Na koncu dela so dobili plačilo in šilce žganja ali čašo piva. Tudi kakšne klobase se niso branili.

Danes dimnikar najavi svoj prihod, celo uro. Imajo sesalec in za seboj pospravijo največjo nesnago. Včasih niso mogli pomagali: ni še bilo elektrike, sesalcev za prah in saje. Nekatere občine že imajo dimnikarske koledarje. Z voditeljico Terezijo, dimnikarjem ženskega spola in vsemi kofetkarji se je razvila debata, katere so naše šege oz. vraže ob novem letu in če srečaš dimnikarja na cesti.

Številka 13: v glavnem pomeni pozitivno, čeprav ponekod nimajo bolniške sobe s to številko.

Štiriperesna deteljica se redko najde v travi, torej ima srečo, kdor jo najde. Mala rdeča pikapolonica je koristna, zato je na dimnikarskem klobuku.

Konjska podkev – razlaga je sledeča: včasih je bil konj z vozom važno prevozno sredstvo, saj še niso poznali avtov. Konj je izgubil podkev, moral je h kovaču po novo. Kovač je najdeno podkev vedno vzel in plačal nekaj denarja. Tako je bila podkev za srečo (in za denar).

V uporabi je bila še konjska žima iz repa – delali so sita za moko, prodajali so jih tja do Dunaja. Dobro je, da poznamo vse naše vraže, običaje in jih tudi pravilno imenujemo.

V zavetiščih za male živali dobro vedo, da težko najdejo posvojitelja za črno mucu. Ta izvira še od prej, kaj hočemo: vraže.

Na koncu sestanka nas je dimnikar pogostil: s prašičkom, tako simpatičnim – vsak je imel svoj rilček! Bogastvo kmetije so nekoč merili s konji, prašiči, gozdom. Tako smo si vsi predstavljali, kako so živeli naši predniki ob delu in praznikih konec leta. Hvala dimnikarju za obisk – tu pri nas je vedno dan odprtih vrat – še nasvidenje!

Članica kofetkarjev

DRAGI PRIJATELJI

V čast mi je, da sem danes lahko vaš skriti gost. Pred približno 40 leti sem imela mamu nepomično. Takrat sem hodila v službo, imela 3 male otroke in bolno mamu. Moram pa povedati, da tudi zlate sosedo, ki so

mi pomagali. Takrat sem se zaobljubila, da bom v času »penzije« pomagala, kjer me bodo rabili, če mi bo Bog naklonil zdravje. In sedaj se trudim po svojih skromnih močeh pomagati tudi vam. Da sem večkrat tukaj, je kriva tudi Terezija. Vedno me nekaj rabi. Zlata je. Z marsikom izmed vas smo že kar postali prijatelji. Rada vas imam. Veste, da vam lahko pomagamo, je zaslužna čudovita skupina Karitas, ki je v lanskem letu naredila 9000 prostovoljnih ur. Ne vse pri vas, ampak pri ljudeh, ki nas rabijo. Bog, hvala ti za moč, dobra srca, odprte dlani, posebno pa za čut pomagati tistim, ki nas rabijo. Zavedamo se, da bomo tudi mi enkrat rabili pomoč in bomo veseli, če nam bo kdo sploh hotel nameniti kakšno minutko pozornosti ali poprijeti za voziček in nas odpeljati v cerkev ali na sprehod. Nek prijatelj me je enkrat, ko sem šla iz vašega Doma, vprašal, kam grem. Odgovorila sem mu, da domov. On pa pravi, a se ti splača?



Marija K.

NAŠI FARANI OZ. STANOVALCI DOMA SE SPOMINJAJO

Zimski večeri so se začeli z Miklavžem. Pričakovanje daril, oblačil, doma narejeni piškoti, suho sadje in kopica snega. Slišal si lahko rožljanje verige.

Vedno smo pomagali pri domačih opravilih: v hlevu, pri pripravi drv. Vsak večer je bila molitev rožnega venca in v adventu obisk svete maše. Šola, šolske naloge, branje, izdelava škafov, popravila orodja. Igrali smo šah, damo, trojko, brali pravljice, se sankali in smučali.

Za hrano smo imeli krompir, posneto mleko, turšno juho, ajdove žgance, bele krompirjeve žgance. Za zajtrk smo imeli belo kavo, doma pražen ječmen, krompir v kosih z ocvirki, polento, v oblicah krompir, domačo marmelado.

Za kosilo smo imeli: ješprenj, posukanec, krompir na »župi« z ocvirki, fižolovo juho ali v solati kisel fižol, kislo zelje, kislo repo, šaro, freško repo, pražene kocke v omaki.

Ob praznikih – godovnih dnevih so bili obvezno štruklji; orehovi, drobnjakovi.

Na predvečer so »ropotali«. Te ropotače si ustavil s »špricanjem« vode. Juhe so bile v glavnem iz suhega mesa. Bili so trije sveti večeri. Poprtnjaki so bili trije hlebi, beli hleb za pojest in za živali.

Kruh je bil doma pečen v peči.

Bila so sušna leta v času vojne, ko smo jedli samo doma pridelano hrano: krompir, žito, korenje.



Jedli smo koruzni močnik, ovseni in koruzni, krompirjeve žgance, kislo repo, zelje, fižolovo juho, ob nedeljah obvezno govejo juho z rezanci, 20 dkg mesa, tenstan krompir, solato.

Dobivali smo se na topli kmečki peči, starši so bili ob mizi. Na peči so se sušile suhe hruške, a mi smo jih jedli. Igrali smo se

človek ne jezi se, špano, ugibanje besed na črko in kaj imam v mislih, slepe miši. Tudi kartali smo: črni peter, durak, šnops, lustik.

Pozimi so moški delali košare, koše, grablje, ženske pa so kvačkale, klekljale in pletle šale, jope, nogavice.

Volna je bila domača. Ko so ovce ostrigili, so volno očistili in spredli. Pripovedovali so zgodbe, se pogovarjali, katera volna je boljša, peli cerkvene in druge pesmi.

Pozimi smo imeli koline. Izdelovali so klobase: krvavice in mesene klobase. Sušili so stegno, rebra, izdelovali salame. Koline so nosili sorodnikom in znancem.

Prišlo je poletje. Moj oče se je že pripravil kmalu po polnoči in šel po vasi, zapel, zavriskal in klical kosce, da gredo kosit.

Poleti so grabljice prinesle malico ob 9. uri: slanino, kruh, kompot iz suhega sadja, žgance, kurjo obaro. Kosilo je prinesla gospodinja. Jerbas je bil na glavi in poln dobrot. Za kosilo je bila tudi ocvirkova potica. Otroci smo nosili vodo iz bližnjega studenca ali potoka za žejo. Vse se je jedlo v naravi, razen večerje.

Zapisal Janez T.



Skupina Nazaret je imela srečanje 26. januarja 2019 ob 9. uri. Voditeljica Kati je povabila mojstrico kvačkanja, go. Ano Ivančič z Unca. Srečanja se je udeležilo tudi pet stanovalcev DMM. Na začetku srečanja se je voditeljica zahvalila Stvarniku, da smo tu, da bomo ustvarjali. Po končanem

delu je tudi sledila kratka zahvala.

Že poprej smo si lahko ogledali razstavljene jaslice pred Jožefovo dvorano: skupine Nazaret, gospe Ane Ivančič ... Gospa Ana je kvačkala korito za živali. Ovčke imajo poseben vzorec kvačkanja – kot bele nogavice pri narodni noši. Vmes je namestila debela, drevesa, veje, potko iz okroglega lesa, mostiček ...

Povabljenjenci na srečanju smo pa izdelovali koške – z ročkom ali brez. Na mizi nas je čakalo ogrodje, trakci raznih barv, beli so bili že nastriženi.

Delo je natančno: vsak trak na začetku ovijanja je treba pritrditi (to so storili »izvežbanci« skupine Nazaret in gospa Ana. Nato se tudi trak ovija: s prsti poprime, da je napeto, na koncu se zopet pritrdi. Nato sledi druga vrsta – isti postopek. Pri zadnji vrstici je potrebno vse pritrditi, da se ne premakne. Kdor je imel košek z ročkom, je ovil še roč. Na koncu je mojstrica ošilila vrhnji del oboda. Nekateri so dodali še pentlje ob straneh.

Vse izdelke smo dali na mizo in slikali – za dokaz naše ustvarjalnosti.

Za nastop v Cerknici je izdelala čoln in veslača iz humusnih listov. Gospa Ana vodi tudi krožek na OŠ. Nekateri učenci imajo manj gibljive prste, na krožku pa pridno sodelujejo. Gospe Ani lepa hvala za prikaz izdelave. Sedaj imamo vsi udeleženci koške za pirhe.

Še nasvidenje!

OBISK PRI SKUPINI MAVRICA PRED KULTURNIM PRAZNIKOM

Otroke smo obiskale gospa Mateja in tri stanovalke DMM. Najprej so nas lepo pozdravili kot obiskovalce, mi pa smo se predstavili. Sledila so vprašanja za Mavričarje: Kateri praznik bo jutri? Kdo je France Prešeren? Kje se je rodil? Na katerem denarju je upodobljen? Odgovori

so bili iznajdljivi. Za denar je otrok hitro pokazal na papirju fotokopiran in povečan novc – kjer je bil Prešeren.

Sledila je predstava Povodni mož. Otroci so se oblekli v oblačila tistega časa: fantje so bili – eden povodni mož, drugi Prešeren, ostali pa navadni plesalci. Deklice so vse dobile rutke ali predpasnike. Ob zavezovanju rutk so se zelo prisrčno smejale, ker danes vidijo malo rutk, več jih je v kapah.



Ob začetku predstave se je povodni mož oddaljil, nastopilo je sonce in ples. Glasba je bila poskočna. Urška je odklanjala plesalce, tudi Prešerna. Ob prihodu povodnega moža se je navdušila in zaplesala. Pozneje se je zbala hitrosti plesa, ropotanja in želela si je malo počiti. Toda plesalec je hitel dalje do šumečih valov. Sledil je zaključek: nikoli več ne bomo videli Urške. Nekateri bi jo šli kar iskat ... Nato so vloge

zamenjali. Vzgojiteljica je iskala prostovoljce za vsako vlogo. Obiskovalka Karolina je na pamet recitirala pesem: O Vrba. Vsi smo zapeli himno: Zdravljica. Otrokom so povedali, kako se obnašamo ob tej oz. vsaki himni.

Pesnik Prešeren je imel rad otroke, dajal jim je fige in so ga celo klicali dr. Fig. Zato smo še mi vsi poskusili ta sladki sadež, ta je bil včasih namesto bonbonov.

Ob slovesu smo zaploskali vsem otrokom za lepo predstavo. Otroci so ugotovili: JUTRI BOMO PA DOMA.

Stanovalka Mavričarjev



MEDGENERACIJSKE SKUPINE

- BETANIJA: sreda ob 15. uri v V. nadstropju Doma Lazar
- EMAVS: torek ob 15. uri v V. nadstropju Doma Lazar
- MARIJA: četrtek ob 15. uri v jedilnici Doma Marije
- MARTA: torek ob 15. uri v jedilnici Doma Marije

TEDENSKE AKTIVNOSTI

- PONEDELJEK, SREDA, PETEK ob 7.10: telovadba v Domu Marije;
- PONEDELJEK, SREDA, PETEK ob 9.10: telovadba v Domu Lazar;
- TOREK ob 9. uri: vaje za spomin v V. nadstropju Doma Lazar;
- TOREK ob 9. 45: vaje za spomin v Domu Marija;
- ČETRTEK ob 9. uri: kreativna delavnica v pritličju Doma Marta;
- PETEK ob 10.30: sv. maša v kapeli Doma;
- NEDELJA ob 10. uri: sv. maša v župnijski cerkvi.

MESEČNE AKTIVNOSTI

- ČETRTEK, 7. 2. 2019, ob 9.30: babica pripoveduje;
- PONEDELJEK, 11. 2. 2019, ob 9. 10: sladke dobrote;
- PONEDELJEK, 11. 2. 2019, ob 18. uri: Lurška Mati Božja, procesija z lučkami na Miklavževem trgu;
- SREDA, 13. 2. 2019, ob 16. uri: Zagriški fantje;
- TOREK, 19. 2. 2019, ob 16. uri: Obrtniški pevski zbor;
- SREDA, 20. 2. 2019, ob 9. uri: obisk otrok in skupne delavnice;
- ČETRTEK, 21. 2. 2019, ob 9.30: knjižničarka na obisku;
- ČETRTEK, 21. 2. 2019, ob 19. uri: predavanje za odrasle v JD;
- SREDA, 27. 2. 2019, ob 9.15: kino v Jožefovi dvorani;
- ČETRTEK, 28. 2. 2019, ob 14. uri: praznovanje rojstnih dni;

Meni pa je dobro, da sem blizu Tebe, moj Bog.

Ps 73,28

Irena Meandžija

Blagor vam, ker ste se že tukaj veselili srečne večnosti.

Vstavite pravilno število:

V besedi HLAČE je _____ črk.

Minuta ima _____ sekund.

Pet ljudi ima skupaj _____ oči.

Na obeh rokah in eni nogi imamo skupaj _____ prstov.

Leto ima _____ dni.

Število 80.000 ima _____ ničel.

Miha (5 let), Maja (10 let) in Tilen (12 let) so skupaj stari _____ let.

Mačka in pes imata skupaj _____ tačk.

Dan ima _____ ur.

Uganki:

S kislim okusom sadež usta raztegne,
pred njo tudi virus gripe pobegne. _____

Mojster, pesnik prve lige, hkrati velik svetovljan;
malčkom je prinašal fige – da, tudi po tem je znan. _____



SMEJALNICA

FRIZER

»Gospod Janez, kako pa vas naj ostrižem?« sprašuje frizerka Gorenjca Janeza. »Če me že sprašujete, zastonj, prosim!«

V ČAKALNICI

V čakalnico stopi zdravnik in reče: »Naprej tisti, ki najdlje čaka!«

»Jaz sem to, gospod doktor, čakam že od lani, ko sem vam napeljal centralno, pa še niste poravnali dolga!« pojasni svoj obisk monter Mile.

ŽELJA

»Jurček, kaj naj ti naredim za zajtrk?«

»Mami, kruh pa jetrno pašteto bi!«

»Ne bo šlo, Jurček, danes je petek in je post.«

»Nič hudega, pa mi daj čajno pašteto.«



Zbrala M. Č.